

TRÍCH YẾU LUẬN ÁN TIẾN SĨ

Họ và tên (Nghiên cứu sinh): HOÀNG PHÚC QUÝ

Đề tài: *Nghệ thuật trang trí kiểu thức “hóa” trong kiến trúc cung đình thời Nguyễn tại Huế*

Ngành: Lý luận và lịch sử mỹ thuật

Mã số: 9210101

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS Nguyễn Văn Dương

Cơ sở đào tạo: Viện Văn hóa, Nghệ thuật, Thể thao và Du lịch Việt Nam

NỘI DUNG TRÍCH YẾU

1. Mục đích và đối tượng nghiên cứu

1.1. Mục đích nghiên cứu

Mục đích của luận án là nhận diện các kiểu thức “hóa” thông qua phân tích nội dung, hình thức từ đó rút ra đặc trưng, giá trị nghệ thuật và sự khác biệt của các kiểu thức “hóa” trong nghệ thuật trang trí kiến trúc cung đình thời Nguyễn tại Huế.

1.2. Đối tượng nghiên cứu

Luận án tập trung nghiên cứu nghệ thuật trang trí kiểu thức “hóa” trong kiến trúc cung đình thời Nguyễn tại Huế từ các khía cạnh: nội dung đề tài, hình thức thể hiện và đặc trưng nghệ thuật.

2. Các phương pháp nghiên cứu đã sử dụng

- Phương pháp tổng hợp, phân tích tài liệu thứ cấp được sử dụng nhằm hệ thống hóa tư liệu, xác định bối cảnh và các luận điểm kế thừa để phục vụ phân tích nghệ thuật trang trí kiểu thức “hóa”.

- Phương pháp điền dã được sử dụng để khảo sát trực tiếp, thu thập tư liệu thực địa nhằm làm rõ đặc trưng tạo hình, chất liệu của kiểu thức “hóa”, góp phần nâng cao tính thực tiễn.

- Phương pháp thống kê, phân loại được sử dụng nhằm hệ thống hóa các kiểu thức “hóa” theo đề tài và đặc điểm tạo hình. Qua đó, kiểu thức “hóa” được phân nhóm theo chủ đề, góp phần làm rõ biểu hiện và đặc trưng của đối tượng nghiên cứu.

- Phương pháp phân tích mỹ thuật là phương pháp trọng tâm, dựa trên nguyên tắc mỹ thuật học để phân tích cấu trúc tạo hình và ngôn ngữ biểu đạt của các kiểu thức “hóa” qua các yếu tố như đường nét, hình khối, bố cục, màu sắc, chất liệu và kỹ thuật.

- Phương pháp so sánh, đối chiếu được sử dụng nhằm làm rõ đặc điểm, yếu tố nhận diện và sự khác biệt của kiểu thức “hóa” trong nghệ thuật trang trí kiến trúc cung đình thời Nguyễn tại Huế.

3. Các kết quả chính và kết luận

Luận án đã hệ thống hóa và làm rõ cơ sở hình thành của kiểu thức “hóa” trong nghệ thuật trang trí kiến trúc cung đình thời Nguyễn tại Huế, xem đây là một hiện tượng tạo hình mang tính sáng tạo đặc thù, gắn liền với tư duy thẩm mỹ và năng lực biểu đạt của nghệ nhân cung đình. Thông qua phân tích nội dung và hình thức tạo hình, luận án đã nhận diện các dạng thức biểu hiện chủ yếu của kiểu thức “hóa”, chỉ ra đặc trưng về ngôn ngữ tạo hình, bố cục, chất liệu, màu sắc và mối quan hệ giữa hình thức trang trí với cấu trúc kiến trúc.

Kết quả nghiên cứu cho thấy kiểu thức “hóa” không chỉ phản ánh sự kế thừa và tiếp biến các yếu tố mỹ thuật truyền thống, mà còn thể hiện rõ tính bản địa hóa, tư duy biểu tượng và quan niệm thẩm mỹ của triều Nguyễn. Các hình tượng được “hóa” từ hoa lá, động vật và yếu tố tự nhiên đã vượt lên chức năng trang trí thuần túy, trở thành phương tiện biểu đạt ý nghĩa văn hóa, tâm linh và tư tưởng, góp phần định hình bản sắc mỹ thuật cung đình tại Huế.

Luận án đồng thời khẳng định giá trị của kiểu thức “hóa” trong dòng chảy mỹ thuật Việt Nam, không chỉ với tư cách là di sản lịch sử mà còn là nguồn cảm hứng cho sáng tạo nghệ thuật đương đại và công tác bảo tồn, phát huy di sản mỹ thuật cung đình thời Nguyễn trong bối cảnh hiện nay.

Người hướng dẫn khoa học

Nghiên cứu sinh

PGS.TS Nguyễn Văn Dương

Hoàng Phúc Quý